

In gesprek met vader en zoon Helsloot

'Het is geweldig dat mijn zoon misschien wel slimmer wordt dan ik'

"Mijn vader en ik hebben zeker een bijzondere band", vertelt Marijn Helsloot als hij over zijn relatie met zijn vader Ira praat. Het bijzondere aan deze band is dat vader en zoon werkzaam zijn bij dezelfde organisatie, namelijk Stichting Crisislab. Ira: "Ik leer van Marijn en Marijn leert weer van mij."

AUTEUR MARTIJN SLOT?

De missie van Stichting Crisislab is de ontwikkeling en verspreiding van kennis op het domein van crisisbeheersing en fysieke veiligheid. "Wij voeren regelmatig empirisch gefundeerde onderzoeken uit in opdracht van infrabeheerders op het veiligheidsdomein", legt Marijn uit. "Wij identificeren risico's en proberen deze te kwantificeren. Zodat zij daar vervolgens op de juiste manier op kunnen acteren. Door bijvoorbeeld wel of geen beheersmaatregelen te treffen. Vaak ontbreken feiten bij beleidsvorming en bij discussie op het terrein van het besturen van veiligheid. Wij ondersteunen hiermee het onderzoek van de leerstoel Besturen van Veiligheid aan de Radboud Universiteit Nijmegen."

Vrijgekomen plek

Ira is als voorzitter al ruim veertien jaar betrokken bij Crisislab en ruim

twee jaar geleden kreeg hij gezelschap van Marijn. "Ik had na mijn studie culturele antropologie een tussenjaar en Crisislab was toen bezig met een onderzoek naar het straatgezag van de politie", vertelt Marijn. "Ik heb toen een half jaar als junior-onderzoeker meegelopen aan dat onderzoek. Vervolgens heb ik mijn master bestuurskunde gehaald aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Na eerst ergens anders gewerkt te hebben, kwam er een plek vrij bij Crisislab en toen was één en één twee." Marijn had als zoon zeker geen streepje voor bij het opvullen van de vacature, benadrukt Ira. "Als er briljante jongelingen zijn, zijn ze altijd welkom. Als hij al een streepje voorhad, is het omdat hij als student-assistent gewerkt heeft voor de *Journal of Contingencies and Crisis Management*. Het wetenschappelijke blad, waarvan ik de hoofdredacteur ben. Dat was een pré."

Van elkaar leren

Marijn, die als wetenschappelijk ondersteuner betrokken is bij het NG-infra themacenter SIVOON (Samenwerking Infrabeheerders voor het Veilig Omgaan met de Ondergrond in Nederland), noemt het bijzonder dat hij samenwerkt met zijn vader. "Vroeger was het gebruikelijker dat vader en zoon hetzelfde beroep hadden. Ik vind het heel leuk en leer er veel van. Ik leer elke dag weer en van elk onderzoek dat we doen. Wat ik vooral van mijn vader leer is het rekenwerk achter het beleid en de risicoanalyses. Dat heb ik in mijn studie bestuurskunde niet gehad. Ik leer ook veel van de onderzoeken die we uitvoeren en dan met name het perspectief dat we daarin meeneemen. Het perspectief van rationeel, proportioneel veiligheidsbeleid." "Voor een vader is het geweldig om te zien dat een zoon in jouw vakgebied werkt en misschien wel slimmer wordt dan jezelf bent", vult

Ira aan. “Dat maakt me erg trots. Marijn leert mij om elke keer met een open blik te blijven kijken. Marijn is iemand die zes keer kan vragen of iets wel zo is. Dat is een goede wetenschappelijke houding. Het helpt om dan niet te denken: ‘ik heb dit al zes keer gezien, dus ik weet het wel’. Zo’n open vizier is heel waardevol.”

Gedeelde visie

Vader en zoon werken nu enkele jaren in goede harmonie samen. Marijn: “Als Crisislab hebben we een bepaalde visie op wat maatschappelijk verantwoord veiligheidsbeleid is. Die visie deel ik. In het werken botsen onze opvattingen dan ook niet. Je kunt wel zeggen dat ik met een meer antropologische bril naar

ons bestuurskundige werk kijk en mijn vader als wiskundige meer met een kwantitatieve blik.”

Ira ziet een groot verschil tussen zichzelf en zijn zoon. “Marijn kijkt, als jonge hond, positiever naar zaken. Eén van de problemen waar wij regelmatig tegenaanlopen is wat veiligheid als camouflage noemen. Een expert zegt dan dat een situatie veiliger moet, maar heeft daar vooral een commercieel belang bij. Denk aan de asbestdeskundige die bij een asbestsaneerbedrijf werkt. Naar dat soort situaties kijk ik iets cynischer dan Marijn. Hij heeft dan meer hoop in een goed gesprek om samen met zo’n expert tot redelijk veiligheidsbeleid te komen. Dat is ook goed. Als je jong bent, moet je ook optimistisch zijn. Want de jongere mensen moeten de wereld beter maken. De oudere generatie beheert de huidige wereld, maar de jongere generatie moet vanuit optimisme de volgende stap zetten.” De tijd van mooie verhalen vertellen, maar weinig doen, is voorbij.

Risicomengpaneel

Op dit moment werkt Marijn aan het ontwikkelen van een risicomengpaneel, bedoeld voor lokale bestuurders om risico’s van de energietransitie in beeld brengen en te kunnen afwegen. “Als je bijvoorbeeld ergens een windturbine neerzet, ontstaat de kans op geluidsoverlast. Daarbij stellen we de vraag: wat is het verlies aan gezonde levensjaren door een ontwikkeling? En aan de andere kant is er ook de vraag: wat levert het op aan gezondheidswinst? Idealiter wil je bij het mengpaneel aan een bepaalde knop kunnen draaien, waarna een bestuurder kan zien of het veiliger of onveiliger wordt. Maar zo ver zijn we nog niet. Een eerste stap is alle parameters ontdekken en vervolgens berekenen. Daarna gaan we nadenken over de vormgeving. Uiteindelijk moet de bestuurder inzicht krijgen in alle veiligheids- en gezondheidsrisico’s.”

Blik op de toekomst

Marijn ziet zichzelf niet de rol van zijn vader overnemen. “Hij is hoogleraar. Om de banden met de Radboud Universiteit te behouden, is dat wel een vereiste als voorzitter van Stichting Crisislab. Ik heb vooralsnog niet die ambitie.” Ira vindt het ontzettend gaaf om met zijn zoon samen te werken. “Wat er in de toekomst gaat gebeuren, daar wil ik niet over nadenken. Dingen gebeuren of niet. Toen ik zo oud was als Marijn dacht ik dat ik hoogleraar in de wiskunde zou worden en op een gegeven moment dacht ik dat ik überhaupt niets met wetenschap zou gaan doen. En weer wat later was ik hoogleraar bestuurskunde. Zo zie je maar, je kunt niet alles plannen.”